

HRVATSKI SABOR

KLASA: 021-12/15-05/24
URBROJ: 65-15-03

Zagreb, 2. srpnja 2015.

03-07-2015	
02203/15-02/04	5151
65-15-01	VIII

09

VLADI REPUBLIKE HRVATSKE

Na temelju članka 209. stavka 2. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem, radi ocjene njegove osnovanosti, **Prijedlog za davanje vjerodostojnog tumačenja članka 293. u vezi članka 87. (6) Kaznenog zakona na snazi od 1.1. 2013. ("Narodne novine", broj 125/11 i 144/12), u vezi članka 347. i članka 89. (7) prethodnog Kaznenog zakona ("Narodne novine", broj 110/97, 27/98, 50/00, 129/00, 51/01, 11/03, 190/03, 105/04, 84/05, 71/06, 110/07, 152/08, 57/11, 77/11),** koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora dostavila Đurđica Sumrak, zastupnica u Hrvatskom saboru, aktom od 30. lipnja 2015. godine.

HRVATSKI SABOR

Đurđica Sumrak, zastupnica

Urbroj: 6531-15-01

Zagreb, 30. lipnja 2015.

REPUBLIKA HRVATSKA
65 - HRVATSKI SABOR
ZAGREB, Trg Sv. Marka 6

Primljeno 01-07-2015		
Klasifikacijska oznaka	Org. jed.	
021-12/15-05/24	65	
Uredbeni broj	Pril.	Vrij.
6531-15-01	--	--

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Prijedlog za davanje vjerodostojnog tumačenja članka 293. u vezi članka 87.(6), Kaznenog zakona na snazi od 01. 01.2013. NN 125/11, 144/12, u vezi članka 347. i članka 89.(7) prethodnog Kaznenog zakona, NN 110/1997, 27/1998, 50/2000, 129/2000, 51/2001, 11/2003, 190/2003, 105/2004, 84/2005, 71/2006, 110/2007, 152/2008, 57/2011, 77/2011
- dostavlja se

Na temelju članka 208. Poslovnika Hrvatskog sabora („Narodne novine”, br. 81/13) podnosim Prijedlog za davanje vjerodostojnog tumačenja članka 293. u vezi članka 87.(6), Kaznenog zakona na snazi od 01. 01.2013. NN 125/11, 144/12, u vezi članka 347. i članka 89.(7) prethodnog Kaznenog zakona, NN 110/1997, 27/1998, 50/2000, 129/2000, 51/2001, 11/2003, 190/2003, 105/2004, 84/2005, 71/2006, 110/2007, 152/2008, 57/2011, 77/2011.

I

Svojstvo odgovorne osobe

Odgovorne osobe koje mogu počiniti kazneno djelo protiv službene dužnosti iz članka 293. važećeg Kaznenog zakona (KZ) kao i članka 347. prethodnog KZ nisu dovoljno određene člankom 87.(6), niti prethodnim KZ, članak 89.(7), što je prostor za arbitriranje o tome je li sudski vještak odgovorna osoba koja može počiniti kazneno djelo protiv službene dužnosti.

U primjeni članka 89.(7) prijašnjeg Zakona brojnim sudskim odlukama odgovorna osoba jest osoba po zaposlenju kojoj je povjeren određeni djelokrug poslova iz područja djelovanja pravne osobe,...: Pravno stajalište Vrhovnog suda RH izraženo u presudi Kž-43/2005, na okolnost je li djelo zbog kojeg se netko progoni kazneno djelo, odnosi se na postojanje ili na nepostojanje konstitutivnog obilježja kaznenog djela odgovorne osobe po čl. 89. st. 7. KZ -a. a o kojem ovisi postojanje djela u cjelini. Prema pravnom shvaćanju suda odgovorne osobe su isključivo osobe kojima je u smislu odredbe čl. 89. st.7. KZ-a povjeren određeni djelokrug poslova iz područja djelovanja pravnih osoba u kojima rade. Tako i presuda VSRH Broj: I Kž 1052/06-3 od 15. 10. 2009. svojstvo službene i odgovorne osobe ima osoba po zaposlenju koja obavlja poslove u ime i za račun pravne osobe. U presudi broj Kž 1199/04 kada je sporno obilježje kaznenog djela (čl. 3. ZKP.) pravno je stajalište Suda da sudu nije dopušteno donošenje osuđujuće presude temeljem čl. 355. ZKP, kojom se optuženik proglašava krivim za počinjeno kazneno djelo, jer mu je prema stanju stvari takvo zaključivanje i donošenje takve presude priječila odredba čl. 3. st. 2. ZKP, prema kojoj se dvojba glede postojanja činjenica koje tvore obilježja kaznenog djela ili o kojem ovisi primjena neke odredbe kaznenog zakonodavstva, sud rješava presudom na način koji je za okrivljenika povoljniji.

Vrhovni sud RH, kontinuirano brojnim odlukama, među ostalim, odgovorna osoba uvijek je osoba po zaposlenju u određenom pravnom subjektu u čije ime i za račun obavlja poslove ili odgovorna osoba u pravnoj osobi u kojoj obavlja poslove iz djelatnosti pravne osobe. Odluke VSRH: Kž-694/1989, Kž-862/1999, Kž-775/01, Kž-1001/02, Kž-511/02, Kž-985/03, Kž-40/04, Kž-45/04, Kž-883/04, Kž-70/05, Kž-461/05, Kž-43/2005, Kž-206/05, Kž-43/2005, Kž-32/08.

Vještaci obavljaju poslove vještačenja u svoje ime i za svoj račun. Propisima kaznenog tako i građanskog prava koje je suvišno navoditi imaju položaj svjedoka i odgovaraju za eventualno lažan iskaz u postupku, kao svjedok, tumač i prevoditelj, posebnom odredbom prije 303. KZ, po važećem članak 305. KZ. Za eventualne radnje na štetu privatne imovine odgovaraju kao i drugi u skladu s Zakonom.

Međutim je, slučaj da su vještaci osuđeni i izdržavaju kaznu zatvora po članku 347.(1) kao odgovorne osobe za djelo protiv službene dužnosti, što je u suprotnosti navedenom a posebno članku 4.(2) Zakona o sudovima, NN broj 28/13 i 33/15). Navedena odredba propisuje da se odlučivanje u pojedinim pravnim stvarima iz sudskog djelokruga ugovorom može povjeriti samo arbitražnim sudovima sukladno zakonu.

Stoga vještak ne može po sili toga Zakona biti odgovorna osoba, jer sud i drugo državno tijelo u čijem predmetu vještači ne može na vještaka prenijeti svoje ovlasti.

II

Po prirodi stvari kao i navedenim propisima, tako i po međunarodnom pravu, vještak nije osoba koja može počiniti djelo protiv službene dužnosti.

Članak 1.a.b., članak 2., 3., i 4. Kaznenopravne konvencije o korupciji, NN 11/00, definira odgovornu osobu, uz one koje pobliže navodi, tako što je to osoba koja je član bilo kojeg tuzemnog državnog tijela koje ima pravosudne ili upravne ovlasti. Vještak nije član-zaposlenik tijela u čijem predmetu vještači.

Članak 141. Ustava Republike Hrvatske, propisuje da su međunarodni ugovori koji su sklopljeni i potvrđeni u skladu s Ustavom i objavljeni, a koji su na snazi, čine dio unutarnjega pravnog poretka Republike Hrvatske, a po pravnoj su snazi iznad zakona.

III

Radnja odgovorne osobe po članku 293.st.(1) važećeg KZ odnosno 347.st.(1) prethodnog KZ za koju je propisana sankcija

Navedene odredbe jednako propisuju da je kažnjiva ona radnja odgovorne osobe koja „*unutar ili izvan granica svoje ovlasti obavi službenu ili drugu radnju koja se ne bi smjela obaviti*“, ili ...

Međutim, sudski je slučaj da je vještak, neprijeporno utvrđeno, obavio vještačenje koje je morao obaviti. Međutim, za to isto vještačenje kažnjen je kao da je obavio vještačenje koje nije smio obaviti, po članku 347.(1) prethodnog KZ, odnosno članka 293. st.(1). važećeg KZ. Nije propisano da se radnja obavljena kako se morala obaviti kažnjava kao radnja koja se nije smjela obaviti. Teološkim niti bilo kojom metodom tumačenja zakona sudu nije dopušteno arbitrarno određivati odgovornim osobe u javnom sektoru koje to nisu, niti za radnje koje su zakonite kažnjavati kao da su nezakonite. Sudu nije dopušteno konstruirati kaznena djela i izricati kazne za takva „djela“.

Naime, prema članku 2. KZ, kaznena djela i kaznenopravne sankcije mogu se propisati samo zakonom. Nitko ne može biti kažnjen niti se prema njemu mogu primjenjivati kaznenopravne sankcije za djelo koje prije nego je učinjeno nije bilo zakonom ili međunarodnim pravom određeno kao kazneno djelo i za koje zakonom nije bila propisano kojom se vrstom i mjerom kazne počinitelj može kazniti. Tako i prema Europskoj konvenciji o ljudskim pravima, NN 18/97, članak 7.1. Nitko ne može biti proglašen krivim za kazneno djelo počinjeno činom ili

propustom koji, u času počinjenja, po unutrašnjem ili po međunarodnom pravu nisu bili predviđeni kao kazneno djelo.

IV

Kao i međunarodno pravo volja je i zakonodavca za prethodnog i važećeg KZ odrediti osobe koje obavljaju službene dužnosti, tako i odgovorne osobe koje su članovi po zaposlenju u pravosudnoj ili upravnoj vlasti i propisati kažnjive radnje.

Prema domaćem i međunarodnom pravu sudski vještaci ni u kakvom smislu riječi nisu državni službenici. Samim time po prirodi stvari ne mogu biti niti jesu odgovorne osobe u smislu članka 87.(6) važećeg, i članka 87.(7) prijašnjeg KZ koje bi počinile kazneno djelo protiv službene dužnosti, tako i djelo iz članka 293. važećeg odnosno 347. prijašnjeg KZ. Proizlazi da je formulacija upotrijebljena u prijašnjem KZ članak 89.(7) i u važećem KZ, članak 87.(6) difuzna i nesređena, što rezultira hitnom potrebom za vjerodostojnim tumačenjem interpretacijom upravo tako što su odgovorne osobe u smislu ovog Zakona fizičke osobe koje su po zaposlenju članovi državnog, pravosudnog, upravnog tijela, tijela s javnom ovlasti, i druge pravne osobe.

Kao i međunarodno pravo volja je i zakonodavca za prethodnog i važećeg KZ odrediti kažnjive radnje protiv službene dužnosti. Domaće ni međunarodno pravo ne propisuje da javno tijelo za radnju koja se morala obaviti izriče tešku kaznu kao za radnju koja se nije smjela obaviti i to osobama koje nisu članovi javnog tijela i ne mogu počiniti djelo protiv službene dužnosti.

V

Prema navedenom posebno međunarodnom pravu ukazuje se neophodno potrebnim pobliže konkretizirati „odgovornu osobu“ onako kako je u stvarnosti te se p r e d l a ž e tekst vjerodostojnog tumačenja člana 89.(7) Kaznenog zakona NN 110/1997, 27/1998, 50/2000, 129/2000, 51/2001, 11/2003, 190/2003, 105/2004, 84/2005, 71/2006, 110/2007, 152/2008, 57/2011, 77/2011, i članak 87.(6) važećeg Kaznenog zakona, NN 125/11 i 144/12:

(1) Odgovorna osoba je fizička osoba u radnom odnosu kao član državnog, odnosno pravosudnog, upravnog tijela, tijela s javnom ovlasti ili u radnom odnosu kao član pravne osobe u čije ime vodi poslove ili joj je stvarno i izričito povjereno obavljanje poslova iz područja djelovanja navedenog tijela u kojem radi odnosno pravne osobe u kojoj radi.

Prema navedenom posebno međunarodnom pravu ukazuje se neophodno potrebnim vjerodostojno tumačenje članka 293. stavak (1) važećeg i 347. stavak (1) prethodnog KZ:

(2) Radnja koju službena ili odgovorna osoba obavi kako se morala obaviti nije radnja koja se nije smjela obaviti te nije kazneno djelo iz članka 293.(1) važećeg i članka 347.(1) prethodnog KZ niti je tom odredbom prijašnjeg i važećeg KZ za pravilno obavljanu radnju propisana sankcija.

S obzirom na naprijed izneseno, predlažem Hrvatskom saboru davanje
Vjerodostojnog tumačenja članka 293. u vezi članka 87.(6), Kaznenog zakona na snazi od 01. 01.2013. NN 125/11, 144/12, u vezi članka 347. i članka 89.(7) prethodnog Kaznenog zakona, NN 110/1997, 27/1998, 50/2000, 129/2000, 51/2001, 11/2003, 190/2003, 105/2004, 84/2005, 71/2006, 110/2007, 152/2008, 57/2011, 77/2011.

S poštovanjem,

ZASTUPNICA

Durdica Sumrak
